

"Morgenbladet" December 1st, 1955

"Freedom" is simple and appealing. It has dialogues and word pictures of a power so compelling that it ought to become an awakener for the coloured people, and a conviction and an intense joy in the acting which will capture everywhite audience.

Publikum fascinert av freedom og afrikanere

Freedom er de farvede afrikaneres bidrag til Moralsk Opprustnings etterhånden rett omfangsrike ideologiske dramatik.

Det er et skuespill fra våre dagers Afrika. Rasehat og partikjegl, revolusjonært oppvigleri og motsetningsforhold mellom ulike stammer råder i kongen av Bokondos rike.

Det er tilløp til kvinnesak der også — både dronning Asunke og Pauline Mutanda, konen til den revolusjonære partileder, mukker ikke så lite over mannens herredømme. Og torvkones fagforening truer bent frem med streik!

En ny ånd og en ny dimensjon i tankegangen får imidlertid innpass i landet gjennom statsminister Adamu, som har vært en tur i Europa. Ved Genfersjøen — men ikke i Genève — har han besøkt en familie av folk fra hele verden som lever i fred og fordragelighet. Der er ingen undertrykker og ingen undertrykt, hvit og sort er likeverdige, hat, frykt og griskhet er vekk. For menneskene der har gjenoppdaget den gamle sannhet som det 20. århundre nær hadde glemt, at når mennesket lytter til røsten inne i seg og handler på basis av absolutte moralske normer, løses problemene, utvides perspektivet og frigjøres åndelige krefter.

Det er kort sagt ånden fra Caux som føres inn i de sortes verden gjennom statsminister Adamu —

og med forbløffende konsekvenser.

Afrikanerne som har skrevet Freedom kom til Caux isommer fra alle kanter av sitt mektige kontinent. De skrev stykket på seks dager, og de spiller selv rollene. Naivt og tilforlatelig anvender de Moralsk Opprustnings budskap, metoder og terminologi på sitt afrikanske stammesamfunn — og det går, det blir forsoning over hele linjen og en ny visjon for landet og for den frihet det sukker etter.

Freedom har ikke The Vanishing Islands glitrende elegante ironi og underfundighet. Det er som sagt naivt og tilforlatelig. Men det har replikker og ordbilder med en kraft så suggestiv at det burde bli en vekker og et budskap for de farvede folk.

Det er en primitiv farveprakt over scenebilder og kostymer, en fysiognomienes egenart og villskap og en intens spilleglede som vil fenge og fengse ethvert «hvitt» publikum.

Det Norske Teatret var fullpakket til trengsel på premiøren igår ettermiddag, og stykket ble motatt med langvarig bifall. Etter teppets endelige fall ble skuespillerens egentlige identitet avslørt for publikum. De mottok alle sin fortjente hyldest, fra den praktfulle kongeskikkelsen til den festlige torvkonen — som faktisk er torvkone i Lagos, Nigeria — og dertil medlem av bystyret.